

מן השטח

פעילות מתמטית הורים-תלמידים: "האולמפידע", ביה"ס "גבעון", נשר

תמר לב, ביה"ס גבעון, נשר

במתכונת דומה ערכנו פעילויות נוספות גם אחרי הצהריים.

תחילת יום הפעילות

התעמלות בוקר לתלמידי ביה"ס, על בגדי הבנות המדגימות מספרים.

חלק א' של היום: תחנות עבודה בנושאים שונים
תחנות העבודה מוקמו בכל החדרים האפשריים בביה"ס, כך שלתלמיד יהיה מגוון של אפשרויות בחירה. התחנות חולקו לשתי קבוצות: תחנות המתאימות לתלמידי כיתות א'-ב' ותחנות המתאימות לתלמידי כיתות ג'-ו'.
הפעילויות בתחנות שילבו משימות הדורשות חשיבה מתמטית, לוגיקה, אומדן, פעילות יצירתית ואומנותית.

דוגמאות לתחנות המתאימות לכיתות א'-ב':

- **הטנגרם.** (בחוברת מספר חזק מס' 13 יש מאמר העוסק בפעילויות בנושא הטנגרם).
- **יצירת תמונות בעזרת צורות הנדסיות.** בסיום היצירה התלמידים מדווחים בטבלה או בגרף באילו צורות השתמשו ובכמה מכל צורה.
- **סימטריה בעזרת צבעי גואש** ודפי גזירה.
- **אומדן.** לתלמידים הוצגה צנצנת עם זרעי שעועית צבעוניים. כל תלמיד היה צריך לאמוד את מספר הזרעים בצנצנת, לרשום על מדבקה ולמקם את ניחושו על ציר מספרים.
- **חידות מתמטיקה שונות.** (מציאת ערך מספרי, משולשי קסם, לוחות חידה, תבניות מספרים)
- **תענועי ראייה.** (חוברת "מדעת": מדריך למורה וחוברת "פעילויות העשרה משחקיות לתלמידי כיתות ד'-ח" מאת נעמה אשרי, הוצאת מדעת)
- **תחנת משחקים מתמטיים:** פאזלים, יצירתון מגנט, דומינו - חיבור וחיסור ועוד.

דוגמאות לתחנות המתאימות לכיתות ג'-ו':

- בנוסף לתחנות הנ"ל ששנו כך שיתאימו ברמתן לכיתות הגבוהות של ביה"ס ניתן לציין תחנות נוספות:
- **מספרים רומיים** הכרת שיטת המספרים הרומית ופתרון חידות חשיבה בהתאם. לדוגמה, מהו המספר הגדול ביותר שניתן לסמן בעזרת הסימנים: X, V, I

אחת הדרכים להפצת הרעיונות החדשים בחינוך המתמטי ולהטמעתם, היא קיום פעילויות שמשתתפים בהן תלמידים והוריהם. ישנם דגמים שונים של פעילויות משותפות להורים ולתלמידים בנושא מתמטי.

להלן מספר אפשרויות לדגמים שונים לפעילויות הורים תלמידים:

- מיקוד פעילות סביב נושא תקופתי, למשל, פעילות מתמטית הורים-תלמידים בנושא אחד החגים. ניתן לבצע משימות מתמטיות רבות בהקשר לחג החנוכה, חג פורים ויום העצמאות.
- ביצוע פעילות על נושא מתכנית הלימודים כפתיחה לנושא או כסיכום לנושא.
- ביצוע פעילות מעניינת על מגוון מתמטיקאים וגילוייהם. פעילות זו מתאימה בעיקר לכיתות הגבוהות של ביה"ס היסודי.
- ביצוע פעילות יצירתית מתמטית, כגון הכנת משחקים מתמטיים פאזלים, משחקי זיכרון, קלפים, משחקי מסלול ועוד.
- ביצוע פעילות בנושא גיאומטריה. נושא זה מאפשר יצירת שילוב של אומנות, יצירה וחשיבה מתמטית. פעילויות מסוג זה נמצאות בשפע במאגרי המידע באינטרנט בנושאים: סימטריה, ריצופים, טרנספורמציות ועוד, והן מהוות בסיס טוב להכנת פעילויות.

ברצוני לדווח על פעילות הורים-תלמידים אותה ביצעתי.

הפעילות כללה שלושה חלקים עיקריים:

- א. מגוון תחנות עבודה בנושאים מתמטיים שונים;
 - ב. חידון מתמטי רב-גילי;
 - ג. תצוגת אופנה הנדסית;
- הפעילות הנ"ל נערכה ביום שישי, כאשר ההורים זמינים ויכולים לקחת חלק בפעילויות.

משימה זו ניתנה לתלמידים כחודש לפני יום הפעילות. התלמידים תכננו את הדגמים, גזרו אותם בעזרת המורה לטכנולוגיה ועצבו בצורה עצמאית את הדגמים. במהלך התצוגה תלמידים הקריאו סקירה לגבי מהות הדגמים ושמות הצורות ההנדסיות בהם השתמשו ליצירת הדגם.

הערות נוספות:

- א. ההורים לקחו חלק בהפעלת התחנות וגם בעזרה פעילה לתלמידים בזמן העבודה.
- ב. התלמידים צוידו בקלטר שקוף עם ניילונים, קלטר זה שימש להם כתיק העבודות שלהם.
- ג. ליקר את יום הפעילות נערכו סדנאות לצוות המורים וההורים. כך חברי הצוות הגיעו מוכנים לתחנות, וכל אחד מהם ידע מהו תחום האחריות שלו.

לפרטים נוספים ולפירוט פעילויות נוספות מיום המתמטיקה ניתן לכתוב לתמר לב, בדואר אלקטרוני: iziklev@nonstop.net.il

או- הפסוק הבא אינו נכון, כיצד אפשר לשנותו על-ידי הזזת קו אחד בלבד?

$$II - III = I \quad (\text{פתרון, } II = III - I)$$

$$\text{או } III + X = XI \quad (\text{פתרון } II + I = X)$$

- **ריצופים** התחנה עסקה בצייר מוריס קורנליוס אשר. המושג ריצופים וסימטרייה ניתן להמחשה טובה דרך עבודה מהנה של צביעה והכנת יצירה אומנותית.
- **טופולוגיה** - ישנן פעילויות רבות בנושא בחוברת "מדעת" המוזכרת לעיל.

חלק ב' של יום הפעילות: חידון מתמטי רב-גילי

חידון מתמטי נערך בפני כל התלמידים. המתחרים חולקו לארבע קבוצות רב-גיליות. בכל קבוצה ישבו נציגים מכיתות א'-ו'. התלמידים נהנו מאוד לצפות בחידון ולקחת חלק במתן התשובות.

חלק ג' של יום הפעילות: תצוגת אופנה הנדסית

פעילות ראשונה: תצוגה של משפחות המשולשים, המרובעים והעיגולים. שני קריינים הקריאו סקירה על תכונות הצורות ההנדסיות הנ"ל, ודוגמנים שעל גבם ובטנם הוצמדו הדגמים צעדו על המסלול והדגימו אותם.

פעילות שנייה: תלמידי כיתות ד'-ו' התבקשו להכין דגמים של פריטי לבוש בנושאים שונים, מצורות וגופים הנדסיים בלבד.

